

В. Й. М'ялковський

Гірничої механіки Науково-дослідний інститут ім. М. Федорова

ГІРНИЧОЇ МЕХАНІКИ Науково-дослідний інститут ім. М. Федорова – науково-дослідна установа, що проводить науково-дослідні та проектні роботи зі створення, модернізації і безпечної експлуатації шахтних стаціонарних установок. Засн. 1929 у Києві на базі Каф. гірн. механіки ВУАН. 1942 присвоєно ім'я засн. і першого дир. Інституту *М. Федорова*, 1951 реорганізов. в Інститут гірн. справи ім. М. Федорова АН УРСР, 1956 переведено у м. Сталіно (нині Донецьк). Від 1963 – Інститут гірн. механіки та тех. кібернетики Держ. комітету з палив. промисловості СРСР, від 1978 – ВНДІ гірн. механіки ім. М. Федорова Міністерства вугіл. промисловості СРСР, згодом – НДІ гірн. механіки ім. М. Федорова. Від 1997 – Держ. ВАТ, від 2002 – ВАТ. У структурі Інституту – 4 н.-д. відділи (шахт. підйому; турбоустановок; систем і заходів автоматизації, безпеки і електропривода; пром. безпеки) і 12 н.-д. лаб. (експлуатації і ремонту шахт. стаціонар. установок; експлуатації, ремонту і захисту від корозії копрів і поверхневих споруд шахт; обладнання шахт. підйому; шахт. канатів; шахт. вентилятор. установок; теплоенергет. і пневмат. установок; полімер. композитів; інформ. систем і засобів; засобів діагностики контролю електроприводу і захисту шахт. стаціонар. установок; підзем. транспорту; екологічна; технології шахт. водовідливу). Осн. напрями діяльності Інституту: розробка, проектування та впровадження нових зразків стаціонар. устаткування, спец. пристроїв контролю, діагностики та автоматизації машин; розробка програм розрахунку елементів, режимів експлуатації та технол. схем стаціонар. устаткування; формування баз даних про діюче стаціонарне устаткування шахт; розробка норматив. документів зі створення та експлуатації шахт. стаціонар. установок; тех. допомога підприємствам вугіл. промисловості з питань підвищення надійності та безпеки діючого устаткування, розробка тех. рішень щодо збільшення його строку служби та зниження енергоспоживання. На основі розробок Інституту впровадж. у виробництво низку гірн.-шахт. стаціонар. устаткування, зокрема для підйом. комплексів (багатоканатні підйомні машини, двобарабанні машини з високоефектив. системою автомат. гальмування; завантажувал. пристрої з ваговим дозуванням і великовантажні скіпи); для вентилятор. установок гол. провітрювання (відцентрові та осьові вентилятори, що забезпечують провітрювання глибоких шахт); для

водовідлив. установок (ряд надій. та екон. шахтних секцій. насосів гол. водовідливу з подачею від 60 до 850 м³/год і з напором від 50 до 1000 м); для пневматич. установок (пересувні компресорні установки, теплообмінні апарати для охолодження стисненого повітря та утилізації тепла компресорів на основі ефекту надпровідності); для теплоенергет. установок (калориферні секції з біметалевими трубками, шахтні калориферні установки, що не обмерзають); діагност. та контрол.-вимірювал. апаратура (апаратура контролю стану обладнання стаціонар. установок шахт, контролю параметрів армування шахт. вертикал. стволів) тощо. В Інституті працює 5 академік, 8 чл.-кор., 2 д-ри н., 24 канд. н., які опублікували в різні роки бл. 250 монографій із гірн.-тех. тематики. Щорічно Інститут випускає зб. наук. праць «Проблеми експлуатації обладнання шахтних стаціонарних установок». Серед відомих науковців – М. Федоров, [О. Динник](#), *В. Пак*, *І. Повх*, *О. Щербань*, *М.Стариков*, *М. Поляков*, *О. Пеньков*, *П. Нестеров*, [М. Зайцев](#), *К. Татомир*, [К. Борисенко](#), [Г. Бабак](#), [М. Гаркуша](#), [М. Гольдін](#), [Ю. Левін](#), [А. Білоцерківський](#), [Е. Антонов](#), *Л. Шайхет*. Директор – Г. Лісовий (від 2004), голова правління – [Б. Грядущий](#) (від 2002).

Бібліографічний опис:

Гірничої механіки Науково-дослідний інститут ім. М. Федорова / В. Й. Мялковський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-30236>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).